Citace záznamu

Lucia Krajčírová, Státní zámek Bučovice, místnost v přízemí , *Renesanční a manýristické štukatérství v Čechách a na Moravě* (online databáze), https://stuky.upce.cz/node/1002, vyhledáno 29. 3. 2024.

Bučovice, zámek, klenba místnosti před kavárnou (Lucia Krajčírová 2022)

Státní zámek Bučovice, místnost v přízemí

Číslo záznamu: 1002

Bližší určení díla: Geometrizující štuková výzdoba klenby

Památkově chráněno, č. úskp: 36065/7-3596

Umístění: Jižní část východního křídla, místnost před kavárnou

Datace: konec 16. století

Anotace

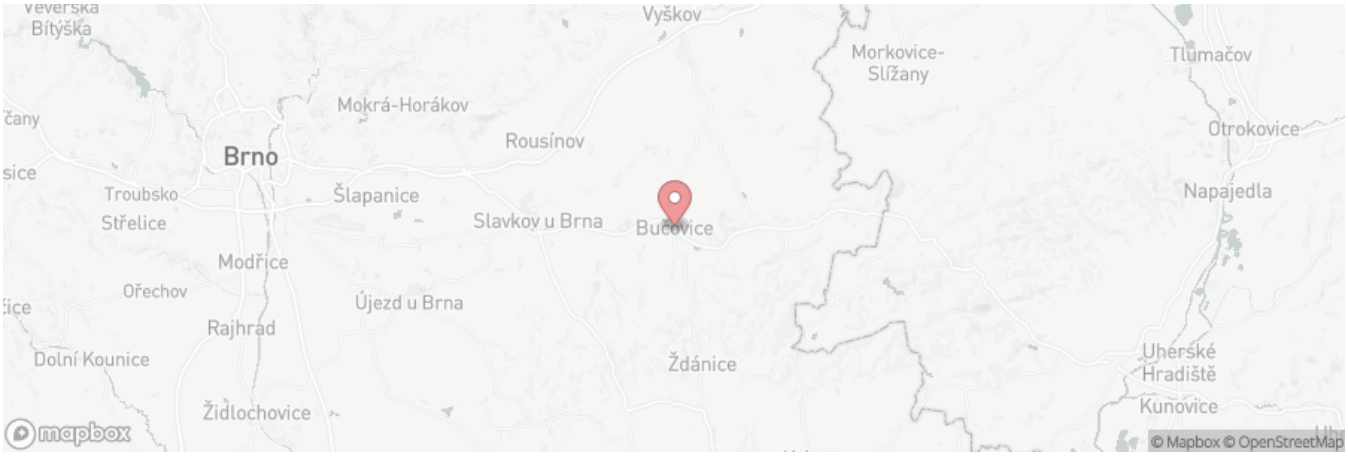
Zámek v Bučovicích je jedinečnou památkou pozdně renesanční výtvarné kultury nejen na Moravě, ale nesporně i v širší střední Evropě. K tomu přispívá svou dispozicí, architekturou i sochařskou úpravou nádvorních arkád, ale zejména efektní a náročnou podobou interiérů koncentrovaných v přízemí západního křídla zámku. Výstavbu renesančního zámku inicioval v roce 1575 Jan Šembera Černohorský z Boskovic. Nejreprezentativnější interiéry s bohatou štukovou výzdobou se nacházejí na přízemí západního křídla. Ve vstupním východním křídle jsou klenby přízemních místností zdobeny geometrizujícími vzorci vpadlých výplní.

Abstract

The Bučovice Chateau is a unique example of late Renaissance architecture and art not only in Moravia but also in Central Europe, especially for its layout, architecture and sculptural design of the courtyard arcades and the complex interior decoration on the ground floor of the west wing of the chateau. The construction of the Renaissance chateau was initiated in 1575 by Jan Šembera Černohorský of Boskovice. Late Renaissance stuccoes are found in the interiors of the castle in the ground floor rooms of the west wing. In the eastern entrance wing, the vaults of the ground floor rooms are decorated with geometric patterns.

Kraj	**Okres**	**Obec**	**Katastr**
Jihomoravský kraj	Vyškov (okres)	Bučovice	Bučovice

Ulice, čp. / č. o.	**GPS**
Zámek 1	49.149195308635, 17.001504231118

Technika štuku	**Materiálová skladba**	**Povrchové úpravy**	**Původnost**
Obrazce byly rozvrženy již v cihlovém podkladu, líc klenby měl dvě úrovně, které byly omítnuty štukem. Hrany vpadlého motivu se pak případně opatřily jemnou profilací (Řezníčková 2020, s. 15).		monochromie (stávající stav)	Původní stav s druhotnými zásahy

Uměleckohistorický popis

Klenby přízemí východního křídla a vstupní místnost v přízemí západního křídla jsou opatřeny geometrickými štukaturami. Nejbližší příklady podobné výzdoby se nacházejí v Brně, kde geometrické obrazce zdobí klenby Schwanzova domu a dnes již neexistující jezuitské koleje. Přímou souvislost můžeme najít nejen ve vizuální podobnosti, ale i ve vazbě na stavitele bučovického zámku. Pietro Gabri, stavitel bučovického zámku, totiž spolupracoval se svým mladším bratrem Antoniem, kterého Janu Šemberovi doporučoval jako svého pokračovatele. Antonio Gabri se přitom v Brně podílel na výstavbě obou zmíněných domů.

Historické zásahy / opravy

2001 – rekonstrukce

Literatura

Eliška Fučíková, Štuková výzdoba zámku v Bučovicích, in: *Historická Olomouc a její současné problémy IV*., Olomouc 1983, s. 263–264.
Ladislav Hosák – Metoděj Zemek, *Hrady, zámky a tvrze v Čechách, na Moravě a ve Slezsku [I]. Jižní Morava*, Praha 1981.
Erich Hubala, Schloss Butschowitz in Mähren. Der erste Plan und seine Korrektur im Jahre 1579, in: Ferdinand Seibt (ed.), *Die böhmischen Länder zwischen Ost und West. Festschrift für Karl Bosl zum 75. Geburtstag*, München 1983 s. 42–52.
Ondřej Jakubec, Motiv srdce v pozdně renesančních štukaturách Moravy a Polska, Acta Universitatis Palackianae Olomucensis, Facultas Philosophica, Philosophica-Aesthetica, Historia artium IV. Sborník k osmdesátým narozeninám prof. PhDr. Rudolfa Chadraby, CSc., Olomouc 2002, s. 297–324.
Ondřej Jakubec, Skupina pozdně renesančních štukatur na Moravě, jejich styl a význam – možnosti a meze interpretace, *Umění 6*, 2003, č. 4, s. 278–291.
Jakubec, Ondřej, Zámek Bučovice: ostrov manýristické výtvarné kultury na Moravě, *Dějiny a současnost* 39, 2017, č. 9, s. 28–29.
Michal Konečný, Bučovice, in: Michal Konečný (ed.), *Na věčnou paměť, pro slávu a vážnost. Renesanční aristokratická sídla v českých zemích ve správě Národního památkového ústavu*, Brno 2017, s. 491–517.
Michal Konečný – Zdeňka Míchalová, *Zámek Bučovice*, Kroměříž 2021.
Jarmila Krčálová, *Zámek v Bučovicích*, Praha 1979.
Martin Krčma – Olga Krčmová, Renesance zámeckého areálu v Bučovicích, in: *Ingredere hospes. Sborník Národního památkového ústavu územní odborné pracoviště v Kroměříži* 1, 2008, s. 108–115, s. 136–138.
Veronika Řezníčková, Štukové dekorativní systémy ve vzájemné symbióze. Recepce italských vzorů na Moravě. *Zprávy památkové péče* 80, 2020, č. 3-4, s. 304–312.
Karel Šmrha, Brněnští stavitelé v době kolem roku 1600 I. Petr Gabri a jeho stavební družina, *Umění 15*, 1967, s. 312–320.
Karel Šmrha, Brněnští stavitelé v době kolem roku 1600 II. Stavební družina Antonia Gabriho, Antonio Paris a další mistři, *Umění* 16, 1968, s. 50–59.

Prameny

Petr Kroupa – Tomáš Borovský – Romana Štěrbová, *Zámek v Bučovicích, stavebněhistorický průzkum*, nepublikovaný rukopis, Památkový ústav v Brně, Brno 1997.
Zoja Matulíková, *Nálezová zpráva o zjišťovacím stratigrafickém průzkumu barevných a omítkových vrstev interiéru „místnosti č. 128, 130 a 131“ SZ Bučovice*, 2001.
Veronika Řezníčková, *Dekorativní štukatérství na Moravě v letech 1550–1620: mezi místní tradicí a recepcí italských vzorů* [online], Brno, 2020 [cit. 2022-05-19], dostupné z: https://theses.cz/id/o2znwt/, (diplomová práce), Masarykova univerzita, Filozofická fakulta.
Lenka Šabatová, *Zámek Bučovice. Stavebněhistorický průzkum. I–II*, Brno 2006.

Autoři záznamu

Lucia Krajčírová

Datum poslední změny

5.3.2023